

2. Вінник О. М. Деякі питання здійснення та захисту корпоративних прав в Україні//Вісник господарського судочинства .- № 1.-2008.- С.24.

3. Корпоративне управління: Монографія за ред. проф. І. Спасібо-Фатєєвої.- Харків:"Право", 2007.-345 с.

УДК 346.5 (043.2)

Гапченко І.А.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Горбатюк Я.В., асистент

ЩОДО ПИТАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЯК ОДНОГО ІЗ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі розвитку правової системи України організація і правове забезпечення державного регулювання є однією з нових та мало досліджених проблем в господарському праві. Ліцензування є одним із заходів державного регулювання господарських відносин в Україні, воно є своєрідним превентивним заходом і служить для запобігання негативним наслідкам діяльності монопольних організацій, захисту найважливіших сфер життя, внутрішнього ринку та національних інтересів.

Проблемі ліцензування як заходу державного регулювання господарської діяльності присвятили свої наукові праці В. Авер'янов, Ю. Битяк, Р. Калюжний, В. Шкарупа, З. Гладун, Л. Шестак та інші.

Ліцензування – відносно нова форма адміністративного регулювання господарської діяльності в Україні, адже вона сформувалася на засадах правових норм, прийнятих на початку ХХІ століття. Тому в науковій літературі ще не досить досконало розроблені або взагалі не розроблені питання сутності ліцензування, ліцензійних правовідносин, контролю і нагляду у сфері ліцензування.

Якщо ще не досить давно такі поняття як "ліцензування", "ліцензія" використовувались лише в зовнішньоекономічній, патентній та дозвільній сферах, то зараз вони притаманні й господарській сфері діяльності суб'єктів господарювання. Це пов'язано з тим, що:

– ліцензування господарської діяльності є одним із видів держав-

ного регулювання економіки, основною метою якого є забезпечення єдиної державної політики у цій сфері, а також захист основних економічних інтересів держави;

– ліцензування господарської діяльності покликано захищати інтереси громадян, які виступають безпосередніми споживачами товарів і послуг, що виробляються чи надаються суб'єктами господарювання, тобто ліцензування є однією з форм забезпечення належного дотримання та використання прав і свобод громадян;

– сутність ліцензування полягає в установленні державою визначених умов і правил для здійснення окремих видів господарської діяльності.

В науковій літературі термін "ліцензування" найчастіше тлумачиться як порядок надання дозволів на здійснення окремих видів діяльності спеціально уповноваженими на те державою органами. Стаття 1 Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", в свою чергу, визначає ліцензію як документ державного зразка, який затверджує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов [1].

На сьогоднішній день в законодавстві України існують деякі проблеми в сфері ліцензування, що пов'язано з досить значною кількістю нормативно-правових актів, які регулюють саме цю сферу господарської діяльності. Це свідчить про те, що інститут ліцензування не досить чітко врегульований єдиним законодавчим актом, а саме Законом України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" (далі – Закон), а також про необхідність вдосконалення інституту ліцензування як на теоретичному, так і на практичному рівнях.

В тому числі Законом не визначені критерії для віднесення певного виду господарської діяльності до таких, що підлягають ліцензуванню. Науковці зазначають, що соціально-економічна обумовленість ліцензування окремих видів господарської діяльності знаходиться за межами право розуміння і тому її важко правильно оцінити.

Проте критерії ліцензування підприємницької діяльності були визначені Концепцією розвитку державної системи ліцензування підприємницької діяльності та її видами [2], де закріплені положення, відповідно до яких регулюванню мають підлягати тільки ті види підприємницької діяльності, які безпосередньо впливають на здоров'я людини, навколишнє природне середовище, безпеку держави. Тобто лі-

цензуванню мають підлягати тільки ті види діяльності, безконтрольність здійснення яких може заподіяти шкоду правам та інтересам громадян, національній, державній та громадській безпеці, включаючи екологічну безпеку.

Отже, ліцензування є комплексним правовим інститутом, який поєднує в собі норми матеріального та процесуального права, що свідчить про те, що ліцензування – це система державно-виконавчих відносин, змістом яких є організація діяльності громадян і юридичних осіб у тих сферах діяльності, де необхідне чітке дотримання параметрів визначеної правової поведінки.

Виходячи з вищезазначеного можна зробити висновок, що діяльність суб'єктів господарювання в різних сферах економіки потребує спеціальної кваліфікації та професіоналізму для забезпечення безпеки праці та виробництва, якнайдоцільнішого використання державних та інших ресурсів, створення умов для нормального функціонування окремих інститутів суспільства і держави, випуску продукції та надання послуг відповідно до встановлених стандартів і норм. Для забезпечення цих умов держава встановлює спеціальний порядок надання дозволів на здійснення окремих видів господарської діяльності уповноваженими органами, який називається ліцензуванням.

Література

1. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 1 черв. 2000 р. №1775-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст.299.
2. Про Концепцію розвитку державної системи ліцензування підприємницької діяльності за її видами [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1996 року № 1164. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-96-п>.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Державні підприємства є важливим і об'єктивно необхідним елементом структури сучасного суспільства, пов'язаним з роллю держави в економіці, наявністю потреб, задоволення яких не може забезпечити приватне виробництво, підлегле інтересам отримання прибутку. Окремі питання, присвячені проблемам фінансової діяльності підприємств державного сектору, відображені в роботах таких авторів, як М.Д. Білик, Є.А. Удовицької, В.М. Мотриченко, А.І. Колганова, М.Х. Корецького та інші. Практика останніх років господарювання показала, що існують суперечності між потенціалом державного виробничого сектору і незадовільними соціально-економічними результатами його функціонування в умовах ринку. У зв'язку з цим особливу актуальність набуває удосконалення організації фінансової діяльності державних підприємств, що дозволяє реалізувати наявний матеріальний і фінансовий ресурс цього унікального елемента ринкової економіки.

Підприємства державної форми власності мають свою специфіку функціонування, а саме [2, с.120]: державні підприємства створюються і діють у тих сферах, де приватні підприємства є неефективними; у державній власності залишаються ті підприємства, які потребують державної підтримки; у державній власності знаходяться підприємства, які є стратегічними і забезпечують цілісність і безпеку держави; державними є ті підприємства, які відносяться до некомерційного господарювання, тобто надають суспільні та квазісуспільні товари та послуги; на державні підприємства покладені функції, які не спроможні здійснити підприємства інших форм власності, – стратегічна, оздоровча та природоохоронна.

В теперішній час, не дивлячись на велику кількість інформації по фінансовому плануванню і збільшенню кількості кваліфікованих спеціалістів, система планування діяльності на державних підприємствах не позбавлена ряду серйозних недоліків. Так, форми більшості облікових і звітних документів (податкових декларацій, фінансової звітності)